

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu **ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO** Posamezna številka stane 2 Din.

Več mož!

Več mož, v resnici katoliških mož, nam daj, Gospod! Tako molitev bi morali danes pogosto ponavljati. Katoliškega moštva danes potrebujemo, kakor malokdaj v zgodovini. Več mož pri obhajilni mizi, več mož pri katoliškem gibanju, več mož pri dobredelnih akcijah, več katoliških mož v javnosti — na odgovornih mestih —! V resnici katoliški možje, to je taki značajni možje, ki ne zlezajo nikoli pod mernik in ki vedno kažejo svojo katoliško prepričanje, so pravi kvas človeške družbe.

Jezusu so pred vsem sledili — možje in te je Gospod tudi pred vsem zbiral okrog sebe. 5000 mu jih je sledilo samo enkrat v puščavo, kjer jih je nasitil s petimi kruhi in dvema ribama. In ta slika bi morala ostati povsod tudi danes. Pred vsem možje okrog Jezusa pri obhajilni mizi, v prvi vrsti možje v vsem krščanskem življenju —

Mož je glava družine, poglavar države in občine, on ima v vsem življenju prvo mesto in tako bi moral biti prvi tudi v vsem verskem življenju.

Hvala Bogu imamo tudi danes mnogo mož, ki so res možje po srcu Gospodovem, ki so v svoji družini in v vsej družbi zgled in voditelji v verskem življenju.

V mestnem magistratu največjega svetovnega mesta v New Yorku je predsednik magistrata, veliki mestni župan, vzoren katoliški mož, Mc Kee, predlagal, da se opravi pred vsako občinsko sejo skupna molitev. Predlog je bil sprejet in pri prvi seji nato je molil naprej neki katoliški župnik, v bodoče pa se bodo vrstili zastopniki raznih ver, ki so zastopane v občinskem svetu.

New York se ponaša, da vlada v njem izmed vseh svetovnih mest najlepše moralno življenje. Policaji tam so v veliki večini katoliki in po ogromni večini — člani Marjanskih kongregacij —

Na Holandskem je moderno mesto Venlo s 20.000 prebivalci. Sredi mesta na najlepšem kraju so postavili kip Srca Jezusovega. Postavil pa ga je občinski svet in pri odkritju in blagoslovitvi spomenika Jezusovemu Srcu je mestni župan bil navzoč s celotnim občinskim svetom in posvetil občino presv. Srcu Jezusovemu.

Tudi pri nas je še precej mož, ki se udeležujejo vsega verskega življenja, ki prejemajo pogosto sv. zakramente, ki se javno udeležujejo procesij in raznih pobožnosti, vendar pa moramo tudi opazovati, da je med možkimi tudi precej boječ-nežev. Niso ravno redki, ki si ne upajo doma k sv. zakramentom, samo iz strahu pred ljudmi in zlasti iz strahu pred — svojo družbo! Nekoč sem prigoval nekemu izobraženemu možu, da bi šel za Veliko noč k sv. zakramentom. Pa mi pravi: »Kaj menite, da ne grem, saj grem vsako Veliko noč.« »Pa vas nikoli ne vidim,« mu nato odgovorim. In on nato: »Veste, doma pa ne grem, nočem, da bi me drugi videli.« No, saj je lepo, da vsaj gre k zakramentom, pa naj bo že kjer koli, toda zdi se mi pa vendar, da to ni za moža častno, da iz prav malenkostnih ozirov do ljudi roma skrivaj drugam, da bi pač nihče ne vedel, da je šel k spovedi — To so boječ-i Nikodemii, ki se ponoči skrivajo iz strahu pred judi! S takimi možmi pač katoliška cerkev ne pridobi ničesar; to so boječ-neži, ki se vstrašijo vsakega diha nasprotnikov krščanskega

življenja, ki se ne postavijo nikdar v bran za katoliško stvar. Kdor nima toliko poguma, da bi javno pokazal, da izpolnjuje svoje verske dolžnosti, gotovo ni kak krščanski junak! Meni se zdi vedno sramotno za moža, če se skriva in posebno če se skriva tam, kjer bi moral posebno pokazati — moža!

Zadnji kranjski deželni glavar pokojni dr. Šusteršič je vsak dan, kadar je bil doma, prišel k frančiškankam in je tam med mašo stal sredi med ženicami in molil iz mašne knjižice. Pogosto se je iz Dunaja tešče pripeljal, da je mogel prejeti sv. obhajilo. Ko je moral prestati toliko krivic in obrekovanj celo od katoliške strani, so nekateri mislili, da bo opustil vsakdanjo sv. mašo in pogosto obhajilo. A ko je bil v pregnanstvu, je živel kakor doma, in ko je prišel iz pregnanstva, je nadaljeval isto življenje: vsaki dan je šel k sv. maši, pogosto k sv. obhajilu. Ko je prišel predlanskem v Trzič, je bila prva njegova pot v cerkev počastit presv. R. T. Marsikak katoliški mož opusti versko življenje, če se zameri župniku, ali če mu od »katoliške strani« store kaj žalega. Pri dr. Šusteršiču pa vse trpljenje, ki ga je moral prestati precej tudi po krivdi »katoliških krogov« ni omajalo niti najmanj njegovega verskega prepričanja ali izpremenilo njegovega življenja. To so značaji! Taki možje znajo delati nesebično za narod! In zato pri vsem svojem delu, ko je vodil sijajno kranjsko gospodarstvo, ni za se vzel vinarja in je umrl kot revež, da so mu morali prijatelji oskrbeti dostojen pogreb!

Takih mož nam je treba!

Ali biva Bog?

Zaključek moralnega propadanja človeka je v tem, da začne tajiti celo Boga. Bogotajec ni nikoli prišel do tega, da taji bivanje božje, vsled svojega študija, ampak vedno vsled pokvarjenosti svojega življenja. Samo moralna propalost, to je greh, je kriv bogotajstva. To resnico posebno poudarja apostol narodov sv. Pavel, ko piše Rimljanom: Dasi so neverniki Boga spoznali, ga niso kot Boga častili ali se mu zahvaljevali, ampak so postali ničemurni v svojih mislih in je otemnelo njih nespametno srce: imenovali so se modre, pa so se poneumili —

Ravno takozvani »moderni« bogotajci in neverniki radi povdarjajo, da jih je znanost privedla do spoznanja, da ni Boga. Sklicujejo se radi na razne znanstvenike, ki pogosto niso nobeni znanstveniki.

Toda, če pogledamo med vrste bogotajcev, jih dobimo med izobraženimi in neizobraženimi, sorazmerno najbrž več med neizobraženimi kot med izobraženimi, kolikortoliko izobražen človek se bo že radi svoje izobrazbe sramoval izreči največjo nezmisel, da ni Boga.

Sicer pravijo, da prepričanega bogotajca ni, in da vsak, ki taji bivanje Boga, v srcu še nosi globoko prepričanje o bivanju Stvarnika in Vladarja svetovja in da samo na zunaj taji Boga. Tako vemo, da so izraziti bogotajci ob času boleznii ali smrtne nevarnosti ali pa v zrelih letih priznali, da mora biti Bog in da niso bili nikdar v resnici prepričani, da ni Boga.

Brezverski pisatelj Volney se je nekoč peljal po morju in mornarjem pravil, da ni Boga. Med vožnjo pa nastane strašen vihar. Ladja je bila v največji nevarnosti, da se potopi.

Volney gre v svojo kabino. Tu najde redovnika, ki je molil rožni venec. Hitro popade molek in se stisne v kot kabine ter moli rožni venec. Vihar se kmalu poleže. Ko pride Volney zopet k mornarjem, ga vprašajo tisti, ki so ga videli moliti: »Kam je prešlo tvoje brezboštvo? Ali si ga morda vrgel v morje?« Volney pa jim resno odvrne: »Lahko je biti brezbožec, če človek mirno sedi doma za pečjo in si lepo streže; toda nihče ni več to, ako nastane vihar in mu nasproti zija odprto žrelo; tedaj človeka prevzame neka premoč, kateri se noben ne more ustavljati.«

Modroslovec Schoppenhauer je v svojih spisih pobijal vero v bivanje božje. L. 1859. pa je nevarno zbolel in v bolečinah je zaklical: »O Bog, moj Bog!« Pričujoči zdravnik ga začudeno vpraša: »Kaj še biva Bog v vašem modroslovju?« Schoppenhauer mu je nato odgovoril: »S svojim modroslovjem ne izhajamo v trpljenju brez Boga; ako ozdravim, bom drugačen postal.« Mož je v resnici ozdravel. Tu ga zdravnik opozori na one besede. A Schoppenhauer je zopet postal stari grešnik, osorno zavrne zdravnika in mu pravi: »Izgubite se z vašimi strašili, take čenče so dobre za otroke, ne pa za modroslovca, filozof ne potrebuje Kristusa.« — A revež je bil še isti dan mrtev in moral je stopiti pred Boga — Sodnika.

Približno v isti dobi je živel tudi znameniti pesnik Heine, ki je v svojih spisih sramotil vero v Boga. L. 1849. je nevarno zbolel. Tu ga obišče njegov prijatelj in Heine mu je rekel: »Verujte mi, dragi prijatelj, kar vam bo Henrik Heine povedal na bolniški postelji. Ko sem prevdral vse, kar so vsi narodi o tem sodili in pisali, prišel sem do gotovosti, da mora bivati Bog, ki bo sodil naša dejanja, da je naša duša neumrjoča in da je večnost, v kateri se bo dobro poplačalo, hudo pa kaznovalo.«

Če se hočemo sklicevati na znanost in znanstvenike, potem je jasna zgodovinska resnica, da so bili največji svetovni veleumi zelo verni možje in da je ogromna večina učenjakov vernih.

Če govorimo o učenjaki in znanstvenikih, mislimo s tem res znanstvenike, ne pa kakih skaza učenjakov, ki so v svojem življenju prebrali morda par socialističnih brošur o postanku človeka ali opičjem človeku.

Ko sem svojčas kaplanoval neke na Dolenjskem, nas je vedno krtačil po svobodomiselnem časopisu nek skvarjen študent, ki je padel že v prvi gimnaziji in ni mogel vsled svoje »prevelike učenosti« več dalje študirati. In ta je nekoč zapisal o veri, Bogu in evangeliju: »To so sama farška strašila. Moderna znanost je vse to že zdavnaj zavržla!« Seveda, taki znanstveniki kaj hitro zavržejo vse v svoji »preveliki izobrazbi!«

Pred par meseci sem bral v neki nemški reviji znamenit članek, ko je preiskoval znan pisatelj stališče znamenitih znanstvenikov do vere. Med dolgo vrsto znanstvenikov ne najde skoro nobenega izrazitega bogotajca, pač pa veliko večino vernih mož! To je resnica! Znanost — prava znanost vodi k Bogu, ne pa od Boga. Saj je danes že vsakemu otroku znan morda največji znanstvenik moderne dobe Pasteur. To je bil globoko veren mož, profesor na pariški univerzi. Nekoč ga vpraša dijak: »Gospod profesor, kako je mogoče, da ste vi kot učenjak, ki je toliko študiral, še tako veren?« In ta mož je ponižno odgovoril: »Da, jaz sem ravno radi tega veren, ker sem študiral, ko bi pa še bolj študiral, bi pa imel vero, kakor bretonska mati.« (Bretonke so znane kot zelo verne žene.)

Cerkveni koncert.

Dne 25. aprila je priredil naš cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. kaplana Antona Dolinarja in s prijaznim sodelovanjem nekaterih dam in gospodov iz Tržiča cerkveni koncert v prid fonda za napravo novih orgel v župni cerkvi. Obisk je bil prav dober.

Cerkveni glasbenik št. 5. in 6. 1926 je prinesel o koncertu sledečo oceno: »Izmed skladb, ki so se izvajale na tem

koncertu, sta Dolinarjevi »Prošnja« in »Ave Maria« novi in neobjavljeni. G. Dolinar je učenec dunajskih mojstrov v kontrapunktu ter ljubi polifoničen način skladanja, ki sliči mogoče še najbolj dr. Kimovčevemu. »Prošnja« je lepa, učinkovita skladba, ki zahteva od zbora vsestransko izurjenost; v »Ave Maria« je zamišljen tenorski solo v široko raztezajoči se plastični črti, brez melodičnih in ritmičnih presenečenj, kar se prilega besedilu. Pevski zbor si je pridobil poslušalce že pri prvi točki (Fr. Kramar: Marija — nebeška vodnica), ki ne stavi sicer nikakih težkoč na izvajalca, a je bila podana na način, ki je zadovoljiv v vsakem pogledu in ki je prepričal o vzorni in temeljiti pripravi. V prednašanju je zbor izredno prožen, iskren, posamezni pevci in zlasti pevke so kolegijalni med seboj in ne sili nikdo v ospredje, ne na račun posameznika, ne na račun celote; to ni za zbor velika zahteva, a vendar se izpolnjuje malokje tako vestno. Število zbora obsega kakih 30 pevcev in pevk; najbolj ugajajo soprani in so — čeprav v visokih forte mestih malce prešibki — prijetno zveneči. Da so v visokih forte mestih šibki, to povdarjam v tem slučaju kot hvale vredno, ker se navadno na takih mestih hudo in neprijetno kriči. Relativno so najšibkeje zastopani tenorji, a so izvedli svojo nalogo tako, da ni bilo opaziti nobenega pomanjkanja niti siljenja v ospredje. Taki in podobni slučajji so dokaz dobre vzgoje, kakršna bo morala ostati žalihog za ogromno večino pevskega zborov samo ideal. — Kakor Kramarjevo »Marijo nebeško vodnico«, tako je podal pevski zbor tudi ostale skladbe z velikim razumevanjem, pristrčno in temperamentno. Kot solista sta nastopila pri koncertu tenorist g. Brandstetter in baritonist g. Močan, oba iz Ljubljane; pri prvem ugaja zlasti simpatičen način podańja, g. Močan pa razpolaga z lepo donečim, zaokroženim glasom.

Poleg pevskega zbora ima Tržič dokaj dobrih in uporabljivih violinistov, ki so pokazali z izvedbo Massenetovega »Angel Gospodov« poleg tehnične zmožnosti tudi veliko muzikalnosti. Gosp. Kerne je podal na violino Bachovo Arijo s toplim občutkom in z vso eleganco in škoda je, da se udeležuje tako malo in le v Tržiču. Godalnemu kvartetu manjka še one potrebne rutine in sigurnosti, ki je predpogoj za uspešne nastope. Vokalno in vokalno instrumentalne točke so vse, razen Zahfleischeve »Jesu dulcis memoria« vse domačega izvora. Z mirno vestjo bi se mogla zamenjati Zahfleischeva s kako slovensko, ne toliko, ker je njegova, ampak v korist koncerta samega. Latinski jezik pri cerkvenih koncertih se mi zdi za nas Slovence primeren in primernejši od nemškega ali italijanskega le v toliko, v kolikor je liturgičen jezik kat. cerkve in kadar ga moramo po prepisih rabiti kot takega, bolj pa ne. Rad pa smatram za izjeme koncerte, v katerih se izvaja cela latinska maša, ali tudi del kake obširnejše maše. Dasi stoje po Sloveniji nekateri pevske zbori na razveseljivi stopinji pevske umetnosti, je tržiški pevski zbor vendar presenetil, prav tako tudi ves spored. Zasluga gre pač g. A. Dolinarju in onim gospodom v Tržiču, ki so radi sodelovali, ne glede na strankarsko razcepljenje, ki vlada danes povsod in v ne majhno škodo pevske umetnosti v cerkvi in izven nje. A. Sever.

To oceno prinašamo kot nepristransko kritiko v informacijo župljanom; naj bo pa tudi zapisana kot priča zmožnosti sedanjega našega cerkvenega pevskega zbora. Pri tej priliki se iskreno zahvaljujem vsem pevcem in še posebno onim damam in gospodom, ki niso člani pevskega cerkvenega zbora, za prijazno in požrtvovalno sodelovanje!

Oznanila za mesec junij.

3. Praznik sv. Rešnjega Telesa, ob 6. uri sv. m. z blagoslovom, druga sv. m. ob 8. uri, tretja — slovesna z leviti — ob 9. uri. Med slovesno sv. m. bo darovanje za fante in dekleta. Po slovesni sv. m. gre procesija Sv. R. T. po navadni poti. Pop. ob 3. uri bodo slovesne litanije Srca Jezusovega.

Vso osmino praznika Sv. R. T. bodo ob 6. uri sv. m. z blagoslovom.

4. Prvi petek v mesecu.

6. Nedelja v osmini praznika presv. R. T., prva nedelja v mesecu, pri prvi sv. m. skupno obhajilo za moške. Popoldan shod za 3. red.

Če bo v tem času napravljen in postavljen kip presv. Srca Jezusovega, bo pri prvi sv. maši blagoslov kipa, posvetitev župnije presv. Srcu Jezusovemu in darovanje za kip. Pop. ob 2. uri ura molitve in pete litanije presv. Srca Jezusovega. 10., 11. in 12. se vrši tridnevnik na čast presv. Srcu Jezusovemu, vsak večer ob 7.45 pete litanije presv. Srca Jezusovega.

11. Praznik presv. Krca Jezusovega, ob 6. uri sv. maša z dvema blagoslovoma. Ta dan je možno prejeti popolne odpustke; pogoji so: prejem zadostilnega sv. obhajila in nekoliko premišljevanja o dobrotljivosti presv. Srca Jezusovega.

13. 3. ned. po Binkoštih, pop. shod za žensko Mar. družbo. Nedelja presv.

20. 4. ned. po Binkoštih, praznik Marije Vedne Pomoči, glavni praznik dekliške Mar. družbe. Zjutraj skupno sv. obhajilo za isto, pop. družbeni shod — slovesni!

Dekliška Marijina družba ima ob prazniku Marije Vedne Pomoči tridnevnik, ki se prične v petek 18. jun.; ta dan in v soboto je zvečer ob 8. uri govor in nato litanije M. B. Tridnevnik je obvezna za vse članice iz trga, Bistrice in Slapu in sicer za mlajšo kakor tudi za višjo skupino.

21. Sv. Alojzij.

24. Sv. Janez Krstnik, ob 6. uri farna sv. maša.

27. 5. ned. po Binkoštih, pop. ura molitve.

28. Vidov dan, ob 8. slovesna sv. maša za vse, ki so padli za vero in domovino.

29. Sv. Peter in Pavel, ob 6. in 10. sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 10. peta sv. maša, pop. ob 2.30 litanije vseh svetnikov.

K. Pirc:

Podružnica Sv. Ane in Št. Anska dolina.

Bodi mi pozdravljen stari sivi očka Ljubelj! Kadar te opazujem in vidim kako samotariš in na mesece ne vidiš družega kot orožnike in finančne uradnike, se mi milo stori pri srcu. Ti, ki si privabil v samotni kraj nebroj potnikov, ti, ki si nastanil po dolini toliko posestnikov in nudil neštetim množicam življenjski zaslužek, ti, brez katerega bi bržkone še danes Tržiča ne bilo — stojiš osamljen, skoraj pozabljen! —

V zgodnjem srednjem veku so vso Gorenjsko pokrivali razsežni gozdovi, obdelana zemlja je bila zelo redka. In vendar je le poslednja dajala potrebne pridelke, medtem ko je gozd veljal za nerabno, škodljivo puščavo. Zato je bila Kranjska zelo redko naseljena in oddaljena od onih velikih prog, ki se je po njih tedaj gibal svetovni promet.

Šele v trinajstem stoletju se je obrnilo na bolje, pri čemer imajo velik delež freisinski škofje in pa koroški vojvodje Španhajmovci.

Freisinska škofija si je že leta 880. pridobila posestva na južnem Koroškem v Rožni dolini. Kmalu na to pa se je razširil njen vpliv preko Ljubelja na Gorenjsko. Nemški cesar Oto II. je 30. junija 973 daroval škofu Abrahamu precej obsežno zemljišče ob loški okolici, katero so si Freisinci znali tako razširiti, da jim je kmalo pripadalo onstran Save vse ozemlje od Kroke do Mavčič, tostran pa Okroglo.

Koroški vojvodi so skrbeli za pota čez Ljubelj, da poživijo zvezo s Kranjsko. Vetrinski samostan je imel skrb za vzdrževanje ceste in gostinčev na koroški strani. Slični gostinjec

je napravil vojvoda Bernard na kranjski strani pod Ljubeljem. Ker je bilo treba na takem kraju kovačev, kolarjev in so se tudi blago in živila lahko razpečavala, zato je kmalo nastala iz gostinjske mala naselbina, imenovana »Ljubeljski trg« (Forum Lubelinum).

Bernardov sin Ulrik III. je leta 1261. trg podaril stiškemu samostanu s pogojem, da brezplačno sprejema revne potnike.

Ljubeljski trg ali »stari Tržič« je zadela sredi 14. stoletja strašna nesreča. Vsled hudega potresa se je porušila gora Korošica in zasula trg.

Prebivalci so zbežali deloma na Koroško, deloma si pa ustanovili novo naselbino nižje v dolini, kjer se stekata dva potoka, to je sedanji Tržič.

Ti begunci so bili povsem soditi jako preprosti, ubogi ljudje. Po prirodnih nezgodah svojega domu in imetja oropani, so bežali v dolino, koder so si na obrežju med dvema deročima potokoma sredi gozdovja postavili svoje borne lesene koče. V teh bajtah je bil en sam prostor brez vsake posebne hišne opreme. Na tleh so jedli, po noči se pa v mahovje zariivali. Ker daleč naokoli ni bilo obdelane zemlje, so si za težko z rokodelstvom prislužili denar z mnogim trudom od daleč donašali živila. Ni čuda, da so se z vso vnemo polotili iztrebljenja gozdov in požigali grmičevje, da so si napravili rodovitno zemljo.

Od tod mnogo krajevnih imen, kot Loze, Rovte, Zali rovt, Brčev rovt, Novina, Preska in dr.¹

Kakor so si drugod osvajali zemljo z mečem, tako so naši pradedje osvojili našo domačo grudo s sekirjo in ognjem in izvedli nič manj pomembno kulturno delo, kot oni oholi vitezi.

Če že ne mnogo preje, so gotovo tedaj sezidali stiški opatje cerkvico sv. Ane pod Ljubeljem. Najbrže je spadala k malemu gostinjscu, kot zadnji postojanki pred prelazom čez Ljubelj.

Za časa Valvazorja je bila Št. Anska cerkevica približno taka kakor zdaj. Na sliki je videti tik cerkvice manjše poslopje, malo proč od tod pa večja enonadstropna hiša.

Znamenito na tej sliki je tudi to, da vrh Ljubelja ni bilo zaseke, kakor danes, marveč predor, skozi katerega se je dospelo na koroško stran, od tod pa proti dravskemu mostu pri Humberku na Celovec.

Stiški menihi so kakor se vidi iz starih listin, mnogo skrbeli za fundacijo cerkvice. Glasom zapisnika iz 26. septembra 1526 (ki je bil že enkrat v Cerkvenem glasniku na strani 3, števil. 14 omenjen) je v cerkvi sv. Ane na Ljubelju našla komisija en kelih, ki je tehtal s pateno 21 in pol lotov in nekoliko mašne obleke brez vrednosti. Cerkveni ključarji so po izkazu svojih računskih knjig sprejeli 25 ren. gold., a denarja niso prinesli k inventarizaciji. Cerkev so bile dolžne naslednje osebe: Urban Jauornigh 94 šil., Primož Kisliza 2 funta vin. 39 šil., Janez Baronnigh 3 funte vin. 12 reparjev, Grenigkh 1 ren. gold., Petritz Korišitz 1 funt vin. 32 šil., Gognitsch 100 šil., Jakob Suhlitz 50 šil., Primož na Plazu (na Plasu) 11 reparjev, Luka zet rajkega Pirie-ja 5 funtov vin., Tomaž Skirbat 4 funtov vin., Primož Meglitz 2 funta vin. 80 šil., Pavel Potiza 2 dolg. 6 reparjev.

Cerkev sv. Ane je imela tudi svoje posestvo, ki se je s kupno pogodbo z dne 12. marca 1795 Magdalen Korošic kot najvišji ponudnici s hišo št. 46 vred za 1000 gold. prodalo, s pogojem 1.) da plača vsak leto 4 gold. kot urbanijsko dajo cerkvi sv. Ane in vse deželne redne in izredne davščine. Pri vsaki spremembi posestnika, plača 5 gold. kot posmrtnino in prepisnino, pri daljni prodaji pa deseti vinar od prodajne svote in 4 gold. za potrdilno pismo. 2.) Dokler bo stala cerkev sv. Ane mora posestnik službo cerkvenika zvesto in brez-

¹Primerjaj Dr. Josip Gruden, Zgodovina slovenskega naroda.

plačno oskrbovati in tja došle duhovnike dvakrat na leto s potrebno hrano pogostiti. 3.) Cerkvi potrebni stavbeni les brezplačno iz cerkvenih gozdov po predpisih izkazati in dati. 4.) Posetvo po patentu od 2. 8. 1782 ne razdeliti, pač pa stavbo v dobrem stanu obdržati.

Točke 1 in 4 so po zemljiški odvezi odpadle, dočim pogoj pod 2 in 3 še danes obstoje. Servitut je danes na Friderik baron Bornovem posestvu. Iz cerkvenih računov je razvidno, da je na davščinah in pravicah leta 1838 plačeval Franc Valjavec od posestva št. Anske cerkve 3 gold. 12 kr., Jurij Šark od enega zemljišča 1 gold. 4 kr., Jurij Meglič od enega travnika 40 in pol kr., dočim se je cenil navadni donos od živine na 2 gold. 5 kr. Glasom starih urbarijev se je namreč svojčas živina darovala, ki se je potem strankam proti letnim 2 do 8 krajcarjev od glave dala na rejo.

Ko se je leta 1848 odpravila desetina, je dobila podružnica na odškodnini 388 gold. konv. veljave, 299 gold. dunajske velj. in v drugih zaveznicah 178 gold.

Ob invaziji Francozov v naše dežele je cerkevica sv. Ane mnogo trpeła. Kakor se je menjala vojna sreča, so zasedli Ljubelj enkrat Francozi, drugič zopet Avstrijci, obakrat so se pa nastanjali vojaki v cerkvi, tako da po sklenjenem miru ni bilo od cerkve drugega ostalo kakor golo zidovje.

(Konec prih.)

Sv. mašo zamujati, je greh!

Razno.

Kip Presv. Srca Jezusovega bo — kakor je upati po izjavi g. kiparja — do prvega junija dogotovljen in ga bomo prvo nedeljo v juniju, v osmini praznika Sv. R. T. slovesno posvetili in ob tisti priliki posvetimo tudi našo župnijo presv. Srcu Jezusovemu. Ob tej priliki bo tudi darovanje za kip, ki ga že sedaj priporočamo. Prav lepo bi bilo, da bi se ob tisti priliki posvetile Srcu Jezusovemu še vse one krščanske družine, ki so dosedaj še niso posvetile. Posvečenje družin je v župniji nekam ponehalo, dasi je še mnogo družin, ki tega še niso storile. Za tako posvečenje je treba samo kak kip ali sliko presv. Srca Jezusovega, ki se postavi na viden prostor v družinski sobi; kip pridemo prav z veseljem blagosloviti in pomagati izvršiti posvečenje na dom.

Slika presv. Srca Jezusovega v kapelici na ženski strani je bila postavljena 7. septembra 1866 za bratovščino apostolstva molitve. Naslikala jo je slikarica Friderika Langus iz Ljubljane za 40 goldinarjev. Vdova Marija Ahačič je darovala v ta namen 40 gold., Vincencija Napret 2 gold., drugo se je vzelo iz nabiralnika. Okvir je veljal 11 gold. L. 1892 je bil napravljen nov okvir, ki je stal 72 gold. 50 kr. Izdelal ga je kipar Vurnik iz Radovljice, stroške za to je plačala gospa Julijana Raitharek. — Slika kakor tudi okvir je lepo umetniško delo.

G. kaplan Anton Dolinar je odšel 5. maja na Dunaj nadaljevat glasbene študije, za njegovega namestnika je bil imenovan g. kaplan Leopold Govekar iz Križev, ki je nastopil isti dan službo.

Sveto leto. Na nedeljo Sv. Trojice se vrši peta procesija za sveto leto. Kdor želi prejeti svetoletne odpustke, mora v naši župniji obiskati petkrat župno cerkev in podružnici sv. Andreja in sv. Jožefa; opraviti mora za sv. leto spoved in prejeti sv. obhajilo. V posameznih cerkvah mora moliti v namen sv. Očeta morda 5 očenašev in češčena Marij. Kdor ni napravil obiskov v procesijah, ta lahko sam obišče določene cerkve, ki so ob nedeljah odprte. Proti jeseni bomo zopet

skupno napravili pet obiskov v dosego svetoletnih odpustkov za duše v vica.

Pri vseh procesijah za sveto leto je bila udeležba zelo obilna — okrog 1000 ljudi se je udeležilo vsake! Še je dosti žive vere v našem ljudstvu —!

Več smisla za varstvo narave! Ko sem šel na binkoštni torek domov od Sv. Ane, sem celo pot opazoval, kako je bila cesta natresena lepih gorskih in travniških cvetlic! To lahko opazuješ skoro vsako nedeljo! Tržičani delajo izlete v okolico in tu trga staro in mlado razne cvetlice, dela pri tem škodo na polju in na travnikih in na planinah; cele šope cvetk odnesejo proti domu, po poti jih pa — preč mečejo —! To je neke vrste barbarizem, ko človek uničuje naravno lepoto ne da bi sam imel kaj od tega! Ne uničujmo lepote narave za prazen nič ali le za to, da se meče na cesto!

Pokopališče. Betonski zid (škarpa) ob starem pokopališču je napravljen. Ob zidu pri grobarjevi hiši bomo pustili nekoliko prostora za eno ali dve grobnici. Če bi se kdo za ta prostor zanimal, naj se zgleda v župni pisarni. Grobnica na tem prostoru bi malo stala, ker bi ne bilo treba nič kopati in sta 2 steni že napravljeni.

Stara mrtvašnica sredi pokopališča ni odgovarjala zdravstvenim predpisom, imela je razkopen tlak, ki ga ni bilo mogoče več razkužiti, imela je en sam prostor, ki je služil za seciranje mrličev in tudi za polaganje istih na mrtvaški oder. V doglednem času bi bila sanitarna oblast zahtevala napravo nove mrtvašnice, ki jo je po postavi dolžna napraviti občina. Stara mrtvašnica je s svojo lego tudi silno kazila ves pogled na naše lepo pokopališče, ker je stala kakor kaka groblja sredi pokopališča. Cerkevno predstojništvo je sklenilo, da jo prestavi vsled tega v ozadje pokopališča, da se vsa dela ob enem končajo, to je naprava nove škarpe in zidava nove mrtvašnice, da se preostali material porabi za zasipanje prostora za novo škarpo. Pri komisijskem ogledu občine pa se je pojavila misel, da bi bilo bolje pri tej priliki napraviti večjo in moderno mrtvašnico, kakor da bi ostala še tako mala in neprimerna mrtvašnica, kot je bila dosedaj. Gospod tržiški župan je bil pripravljen vplivati na to, da bi trška občina prevzela znaten del stroškov na se v ta namen, da se zgradi mrtvašnica, ki bi odgovarjala vsem zdravstvenim predpisom in sedanjim potrebam. Trški občinski odbor je nato v svoji seji 14. maja soglasno sklenil, da prispeva občina Tržič k napravi nove mrtvašnice Din 32.000 in sicer tako, da jih plača župni cerkvi v treh obrokih začevši z letom 1927. V svrhu izvršitve mrtvašnice pa najame župna cerkev za to potrebno posojilo in doplača iz svojega, kolikor ne bo zadostovala ta vsota. Tako napravimo sedaj pri novi mrtvašnici shrambo za spravljane grobarjevega orodja in raznih pokopaliških potrebščin, poleg sobe za seciranje mrličev in na koncu proti cesti sobo za mrliški oder. Vse sobe bodo betonirane, v mrtvašnico se napelje vodovod iz župniškega vodovoda, ena pipa se napravi tudi na zunanji strani mrtvašnice, poleg mrtvašnice se napravi stranišče z greznico, kamor pelje odvajalna cev iz sobe za seciranje. Poleg greznice napravimo tudi pokrit prostor za smeti.

Smeti in ruševina s pokopališča naj se sedaj nosijo v jamo poleg nove škarpe, dokler ni vse zasuto. Ti odpadki pa naj se mečejo pri istem koncu, kjer se zasiplje, ne pa na kraj ob cesti.

Romanje na Sv. Višarje priredimo v dneh 27. in 28. junija, če ne nastanejo kake zapreke. Vse potrebno ob pravem času oznamimo. Do sedaj se je oglasilo že blizu 200 udeležencev.

Naročajte „Cerkveni Glasnik“.